

HLAVNÍ SPRÁVA VOJENSKÉ KONTRAROVĚDKY

STATUT

III. SPRÁVY SBOU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI-
VOJENSKÉ KONTRAROVĚDKY

1. odbor: Chemie

2. odbor: Mu.

3. odbor: Měst. úřad 18-5-83

archiv bezpečnostních složek

Výtisk číslo : 59
Počet listů : 2

R O Z K A Z

NÁČELNÍKA HLAVNÍ SPRÁVY VOJENSKÉ KONTRARozVĚDKY

Ročník 1983

V Praze dne 6. dubna 1983

Číslo : 009

STATUT III. SPRÁVY SNB - vojenské kontrarozvědky

Na základě usnesení 33. schůze Rady obrany státu ze dne 9. 12. 1982 vydávám Statut III. správy Sboru národní bezpečnosti - vojenské kontrarozvědky.

Novelizace STATUTU postihuje změny v politické, vojenské i státobezpečnostní situaci, které kladou zvýšené nároky na úroveň kontrarozvědné ochrany ozbrojených sil ČSSR před podvratnou činností nepřátelských sil. Vychází ze zákona o Sboru národní bezpečnosti čí. 40/1974 Sb. a reaguje na úkoly, které pro SNB vplynuly z bezpečnostní politiky KSČ i z prognózy rozvoje a činnosti SNB a vojsk MV do roku 2 000 s důrazem na oblast státobezpečnostní.

K tomu

I. u k l á d á m

náčelníkům všech stupňů :

seznámit s obsahem STATUTU

- a/ podřízené příslušníky VKR a zabezpečit plnění úkolů z něho vyplývajících,
- b/ náčelníky, velitele a jejich politické zástupce do stupně pluku.

O splnění úkolů mi doložit služebním postupem do 30. dubna 1983.

II. r u š í m

rozkaz náčelníka hlavní správy vojenské kontrarozvědky čís -
lo 0016/1962.

Náčelník HSVKR

genmjr. Ing. Pavol VRLÍK

Č.j.: 00339/208-82

~~PRÍSNE TAJNÉ~~

Výtisk číslo: 59
Počet listů : 11

S T A T U T
III. SPRÁVY SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI -
VOJENSKÉ KONTRARozVĚDKY

Článek 1

Všeobecná ustanovení

/1/ Zabezpečování vysoké bojové pohotovosti a připravenosti ozbrojených sil Československé socialistické republiky /dále jen "ozbrojené síly ČSSR"/ patří k rozhodujícím předpokladům splnění úkolů obrany nezávislosti Československé socialistické republiky /dále jen "ČSSR"/, výstavby vyspělé rozvinuté socialistické společnosti i internacionálního úkolu - společné obrany zemí socialistického společenství účastníků Varšavské smlouvy. Nezastupitelnou úlohu při tom plní vojenská kontrarozvědka /dále jen "VKR"/, která ve své činnosti vychází z cílů a úkolů bezpečnostní politiky Komunistické strany Československa a socialistického státu.

/2/ VKR se ve své činnosti řídí Ústavou Československé socialistické republiky, obecně závaznými právními předpisy, zejména zákonem č.40/1974 Sb. o Sboru národní bezpečnosti /dále jen "SNB"/, příslušnými resortními předpisy federálního ministerstva vnitra /dále jen "FMV"/ a federálního ministerstva národní obrany /dále jen "FMNO"/, přičemž důsledně dbá na dodržování socialistické zákonnosti. Při plnění úkolů úzce spolupracuje s velitelskými a politickými orgány ozbrojených sil ČSSR, ostatními útvary SNB, územními stranickými a státními orgány, orgány justice a prokuratury a VKR armád členských států Varšavské smlouvy, zejména sovětskou VKR.

/3/ VKR je součástí SNB - složky Státní bezpečnosti /dále jen "StB"/ a je řízena ministrem vnitra ČSSR. Úkoly SNB při ochraně bojeschopnosti ozbrojených sil ČSSR plní vojáci z povolání ozbrojených sil ČSSR a příslušníci SNB /dále jen "příslušníci VKR"/. VKR organizuje svoji činnost v návaznosti na úkoly a charakter budování ozbrojených sil ČSSR.

Článek 2

Hlavní úkoly VKR

VKR plní zejména tyto hlavní úkoly:

- a/ zabraňovat pronikání agentury speciálních služeb nepřítele do ozbrojených sil ČSSR;
- b/ odhalovat a likvidovat nepřátelskou agenturu, která pronikla do ozbrojených sil ČSSR anebo působí v jejích civilním přilehlém prostředí;
- c/ pronikat do agenturních sítí nepřítele a podílet se z vlastního území na rozpracování vyčleněných zpravodajských

centrál a úřadoven, jejichž zpravodajská činnost směřuje proti ozbrojeným silám ČSSR;

d/ pomáhat všestranně velitelským orgánům v boji proti rozvěd-
nému pozorování a technické rozvědce nepřítele;

e/ vést v součinnosti s velitelskými a politickými orgány
ozbrojených sil ČSSR boj s ideologickou diverzí nepříte-
le a jejími následky;

f/ pomáhat velitelským a politickým orgánům při zvyšování bo-
jové pohotovosti ozbrojených sil ČSSR;

g/ odhalovat přípravy a podílet se na objasňování příčin váž-
ných mimořádných událostí nasvědčujících zejména teroris-
tické, záškodnické nebo sabotážní činnosti, zběhnutí do ci-
ziny, zběhnutí se zbraní, opuštění republiky a událostí na-
rušujících bojeschopnost a mobilizační připravenost ozbro-
jených sil ČSSR;

h/ provádět v rozsahu plnění svých úkolů v součinnosti s vyše-
třovateli StB ve VKR, s velitelskými, politickými orgány,
orgány vojenské justice a prokuratury opatření, zaměřená
na předcházení trestné činnosti a zvyšování právního vědo-
mí v ozbrojených silách ČSSR;

ch/ organizovat a zabezpečovat ve stanoveném rozsahu kontraroz-
vědnu ochranu vojáků v činné službě, občanských pracovní-
ků vojenské správy a jejich rodinných příslušníků, vyjíždě-
jících do zahraničí;

i/ zabezpečovat, podle zvláštních plánů a směrnic, dezinforma-
ci nepřítele ve vojenské, vojensko-politické a vojensko-
ekonomické oblasti;

j/ zabezpečovat v rozsahu stanoveném ministrem vnitra ČSSR
vnější kontrarozvědnu ochranu sovětských vojsk dočasně

umístěných na území ČSSR a vojsk armád členských států Varšavské smlouvy při jejich pobytu v ČSSR;

- k/ plánovat a zabezpečovat potřebná opatření k rozvinutí a plnění úkolů VKR při vyhlášení mimořádných opatření mimo dobu branné pohotovosti státu a za branné pohotovosti státu.

Článek 3

Vzájemné vztahy mezi VKR, velitelskými a politickými orgány ozbrojených sil ČSSR

/1/ Příslušníci VKR mají tato práva:

- a/ provádět kontrarozvědnou činnost v ozbrojených silách ČSSR, civilním přílehlém prostředí objektů a zařízení ozbrojených sil ČSSR a používat k tomu vyčleněné prostředky stanovené zvláštními předpisy;
- b/ provádět spolu s velitelskými orgány ozbrojených sil ČSSR i samostatně s jejich vědomím, kontroly dodržování předpisů vydaných k ochraně státního tajemství v ozbrojených silách ČSSR;
- c/ provádět prověrky a vyjadřovat se k příslušníkům ozbrojených sil ČSSR a občanským pracovníkům vojenské správy, kteří jsou určováni ke styku se státním tajemstvím nebo vyjíždějí do států, které nejsou členy Varšavské smlouvy;

d/ provádět v rámci služebních povinností příslušníků VKR Pohraniční stráž kontrolu režimu služby a jejího výkonu při ochraně státních hranic a vstupovat samostatně bez doprovodu za ženině technické zabezpečení na státních hranicích;

e/ seznamovat se v potřebném rozsahu :

1. s předpisy, směrnicemi, rozkazy, tabulkami počtů a skutečnými stavy, vojenskými objekty, bojovou technikou, prostory a jejich zařízením a obsahem zpracovaných informací a jinými dokumenty, pokud mají vztah k úkolům kontrarozvědčné ochrany ozbrojených sil ČSSR;

2. s periodickými vojenskými informacemi, výsledky bojové pohotovosti, kázně, morálně politického stavu, ochrany státního a služebního tajemství /dále jen "utajované skutečnosti"/, rozборы mimořádných událostí a podle potřeby využívat archivy ozbrojených sil ČSSR;

3. s mobilizačními plány a plány uvádění do bojové pohotovosti, k zabezpečování státobezpečnostních opatření při rozvinutí ozbrojených sil ČSSR a uvedení útvarů VKR do bojové pohotovosti;

f/ účastnit se výběru míst dislokace objektů zvláštní důležitosti a podílet se na opatřeních k zabezpečení jejich maskování a vytváření příslušných legend;

g/ doporučovat zařazení svých příslušníků do vojenských jednotek a skupin, vyjíždějících služebně do zahraničí;

h/ předvolávat v souladu se zákonem o SNB v případě operativní potřeby na útvary VKR vojáky v činné službě a občanské pracovníky vojenské správy, dokumentovat a prověřovat obsah jejich sdělení a vysvětlení a včas podávat oznámení o podezření z trestné činnosti státobezpečnostního charakteru.

/2/ Příslušníci VKR mají tyto povinnosti :

- a/ informovat příslušné velitelské a politické orgány ozbrojených sil ČSSR o :
1. výsledcích kontrarozvědné činnosti;
 2. přípravě, výskytu, páchání vojenských trestných činů i trestné činnosti obecné povahy, protistátních projevech ve vojskách a dalších vážných mimořádných událostech;
 3. znalostech nepřítele o ozbrojených silách ČSSR, obsahu a rozsahu úniku utajovaných skutečností, o jeho zájmech o důležité vojenské objekty, prostory, vojskovou činnost a vojenskou techniku;
 4. obsahu a způsobech pronikání ideologické diverze do ozbrojených sil ČSSR a vlivu této činnosti nepřítele na jejich morálně politický stav;
 5. vážných nedostatků v dodržování režimu ochrany utajovaných skutečností a příčinách, které vedly nebo by mohly vést k jejich úniku, jakož i nedostatků narušujících bojovou pohotovost a mobilizační připravenost ozbrojených sil ČSSR;
- b/ zúčastňovat se aktivně života vojsk.

/3/ Velitelé a politické orgány ozbrojených sil ČSSR mají tato práva :

- a/ zúčastňovat se od velitele a náčelníka politického oddělení divize /brigády/ a výše porad útvarů VKR k zajištění úkolů kontrarozvědné ochrany ozbrojených sil ČSSR;
- b/ vyžadovat od příslušníků VKR součinnost při organizování opatření k zabezpečení vysoké bojové pohotovosti a připravenosti ozbrojených sil ČSSR;

/4/ Velitelé a politické orgány ozbrojených sil ČSSR mají tyto povinnosti:

a/ zvat příslušné orgány VKR na zasedání, porady a velitelská shromáždění, kde se projednávají otázky přímo související s kontrarozvědnou ochranou ozbrojených sil ČSSR nebo se jinak dotýkají útvarů a příslušníků VKR;

b/ konzultovat před přijetím svých opatření nebo vydáním dokumentů k problémům souvisejícím s úkoly VKR vždy své zámysly s příslušníky VKR, s výjimkou opatření a dokumentů stranického charakteru;

c/ informovat včas příslušníky VKR o všech otázkách souvisejících s ochranou utajovaných skutečností, zejména o opatřeních prováděných štáby a vojsky, popřípadě jiných akcích, které je nutno utajovat;

d/ vyžadovat vyjádření příslušných útvarů VKR před určením osob ke styku se státním tajemstvím;

e/ vytvářet podmínky a spolupracovat s útvary a příslušníky VKR při organizování preventivně výchovné činnosti;

f/ informovat bezodkladně příslušníky VKR o mimořádných událostech, kde je podezření z trestné činnosti. Zabezpečit ochranu míst mimořádné události do příchodu příslušníků VKR;

g/ poskytovat útvarům VKR potřebné síly a prostředky při plnění úkolů kontrarozvědné ochrany ozbrojených sil ČSSR;

h/ zabezpečit, aby s obsahem informací VKR nebyly seznámeny bez jejího vědomí další osoby;

ch/ poskytovat potřebnou pomoc při velitelské přípravě příslušníků VKR.

/5/ Politické orgány ozbrojených sil ČSSR řídí stranické organizace útvarů VKR mimo hlavní správu VKR, která je řízena hlavním výborem Komunistické strany Československa FMV.

/6/ Náčelník hlavní správy VKR je oprávněn vyjadřovat se formou připomínkového řízení k návrhům resortních předpisů, zpracovávaných a vydávaných v ozbrojených silách ČSSR, pokud přímo souvisí s plněním úkolů VKR, nebo se dotýkají jejich příslušníků. V rámci své působnosti může ve vztahu k příslušným orgánům ozbrojených sil ČSSR vyvíjet i normotvornou iniciativu. Tím není dotčeno projednávání těchto návrhů resortních předpisů na úrovni FMNO a FMV.

Článek 4

Součinnost VKR s ostatními útvary FMV a SNB se řídí předpisy, dalšími normami platnými v resortu FMV a vzájemnými dohodami.

Článek 5

Organizace a kádry VKR

/1/ Organizace VKR navazuje v zásadě na organizaci ozbrojených sil ČSSR a vychází ze státobezpečnostní situace v ozbrojených silách ČSSR.

/2/ Organizační strukturu VKR, její celkové plánované počty včetně útvarů vyšetřování StB ve VKR, stanoví a tabulky počtů schvaluje ministr vnitra ČSSR.

/3/ Plánované hodnosti, vzdělání, funkční platy a zařazení do důchodových kategorií u plánovaných funkcí VKR se srovnávají s obdobnými funkcemi v Československé lidové armádě /dále jen "ČSLA"/ v dohodě s ministrem národní obrany ČSSR.

/4/ K zabezpečení činnosti útvarů VKR jsou zřízeny provozní jednotky a funkce, které jsou zajišťovány z početních stavů ČSLA a vojsk ministerstva vnitra.

/5/ Služební poměr příslušníků VKR se řídí obecně závaznými a resortními předpisy, na jejichž základě vznikl.

/6/ VKR je doplňována důstojníky a praporčíky z povolání ozbrojených sil ČSSR a SNB, přičemž zejména :

a/ kádrové doplňování VKR v útvarech ČSLA zabezpečuje v potřebném počtu FMNO a ve vojskách MV FMV;

b/ doplňování VKR je prováděno výběrovým řízením z řad politiky vyspělých členů a kandidátů Komunistické strany Československa, odpovídajících stanoveným požadavkům FMV, z řad vojáků z povolání ozbrojených sil ČSSR a příslušníků SNB.

/7/ Doplnování rozvinovaných a nově vytvářených útvarů VKR na válečné počty zabezpečuje FMNO a FMV podle požadavků VKR. Za doplňování a přípravu záloh VKR odpovídá a zabezpečuje je VKR v součinnosti s FMNO.

/8/ Některé funkce administrativní povahy mohou v útvarích VKR vykonávat i občanští pracovníci vojenské správy, jejichž výběr se provádí podle zásad jako u příslušníků VKR.

/9/ Působnost útvarů VKR v mírových podmínkách, zodpovědnost a pravomoc náčelníků útvarů VKR v kádrové práci stanoví ministr vnitra ČSSR a jejich kázeňská pravomoc se řídí Kázeňským řádem ozbrojených sil ČSSR.

/10/ Vzdělávání kádrů se zabezpečuje ve školách a kursech školské soustavy SNB, ČSLA, školách civilních, stranických a ve školách a kursech v Sovětském svazu a jiných členských státech Varšavské smlouvy.

Článek 6

Zabezpečení útvarů VKR

/1/ Útvary VKR zabezpečují materiálem, služebními místnostmi, rodinnými byty a jinými služebními prostředky v mírových posádkách, při cvičeních i v době branné pohotovosti státu, podle jejich dislokace, příslušné útvary ČSLA a vojsk ministerstva vnitra v souladu s platnými tabulkami počtů a příslušnými předpisy.

/2/ Zabezpečení občanských pracovníků zařazených v útvarích VKR se řídí předpisy platnými pro občanské pracovníky vojenské správy.

/3/ Zvláštní finanční prostředky, příspěvek na civilní odívání a prostředky na zahraniční cesty pro všechny útvary VKR jsou v československé měně i ve valutách centrálně zabezpečovány hlavní správou VKR u FMNO.

/4/ V rámci schváleného rozpočtu disponuje VKR finančními prostředky, které používá ke krytí výdajů spojených s kontrarozvědnou činností a spravuje v tomto směru vlastní finanční hospodářství v souladu s obecně závaznými a resortními předpisy FMV. Kontrolu hospodaření s těmito prostředky provádí po stránce účetní příslušné orgány FMNO a po stránce věcné a účelové orgány FMV.

Článek 7

Ustanovení tohoto Statutu se vztahují i na činnost VKR v podmínkách hospodářských organizací FMNO.

Článek 8

Vojenská kontrarozvědka se v době branné pohotovosti státní řídí Statutem VKR za branné pohotovosti státu.

Ministr vnitra
Československé socialistické
republiky

doc. PhDr. Jaromír OBZINA, DrSc.

Ministr národní obrany
Československé socialistické
republiky

armádní generál Ing. Martin DZUR

